

Polsko-białoruska współpraca gospodarcza

Wymiana handlowa Polski i Białorusi w latach 2013-2021 (mln USD) w mln USD

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021 I-III*	Dynamika 2020-2021 I-III*
Eksport	2.418,1	2.153,7	1.325,8	1.352,8	1.480,1	1.701,7	1.917,8	1.374,9	479,3	+8,4%
Import	778,8	855,4	840,2	802,7	1.072,1	1.441,2	1.334,3	1.031,2	395,4	+38,8%
Obroty	3.196,9	3.009,1	2.166	2.155,5	2.552,2	3.143,0	3.252,1	2.406,1	874,6	+20,3%
Saldo	1.639,3	1.298,4	485,6	550,1	408,1	260,5	583,5	343,7	-	-

Źródło: GUS, *dane wstępne

W 2020 roku Białoruś zajmowała 25. miejsce jeśli chodzi o polski eksport (0,7%) oraz 36. miejsce jeśli chodzi o import (0,5%).

Obroty handlowe w I kwartale 2021 r.

W pierwszym kwartale 2021 r. miały miejsce pozytywne tendencje w PL-BY wymianie towarowej, tj. wzrost wzajemnych obrotów handlowych o 20,3% do wartości 874,6 mln USD, w tym wzrost polskiego eksportu o 8,4% (479,3 mln USD), a importu o 38,8% (395,4 mln USD).

Główne towary eksportowane z Polski na Białoruś w I kwartale 2021 r.:

- **wyroby przemysłu elektromaszynowego +27%** (190 mln USD, 39,7% udziału w eksporcie).
- **wyroby przemysłu chemicznego +2,7%** (94,9 mln USD, 20% udziału w eksporcie).
- **artykuły rolno-spożywcze -14,5%** (78,2 mln USD, 16,3% udziału w eksporcie).
- **wyroby metalurgiczne +12,3%** (42,1 mln USD, 8,8% udziału w eksporcie).

Kod	Opis	2021 r. [mln USD]	Udział 2021 [%]
'8607	CZĘŚCI LOKOMOTYW I TABORU KOLEJOWEGO ORAZ TRAMWAJOWEGO	37,9	7,9
'0808	JABŁKA, GRUSZKI I PIGWY ŚWIEŻE	28,8	6
'8504	TRANSFORMATORY ELEKTRYCZNE, PRZEKSZTAŁTNIKI I WZBUDNIKI	15,8	3,3
'4811	PAPIER, TEKSTURA, WATA CELULOZOWA, WSTĘGI Z WŁÓKIEN CELULOZY	8,6	1,8
'8708	CZĘŚCI I AKCESORIA SAMOCHODÓW	8,2	1,7
'8544	IZOLOWANE DRUTY, KABLE, INNE PRZEWODY ELEKTRYCZNE	7,7	1,6
'0602	ROŚLINY ŻYWE, SADZONKI, ZRAZY I GRZYBNIA	7,2	1,5
'8302	OPRAWY, OKUCIA, ITP. METALOWE WYROBY	7,2	1,5
'3004	LEKI ZŁOŻONE PRZYGOTOWANE DO SPRZEDAŻY DETALICZNEJ	7	1,5
'0811	OWOCY ZAMROŻONE	6,5	1,4
'0710	WARZYWA ZAMROŻONE	6,3	1,3
'8438	MASZYNY DO PRZEMYSŁOWEGO PRZYGOTOWANIA I PRODUKCJI ŻYWNOŚCI I NAPOJÓW	5,9	1,2

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

'9401	MEBLE DO SIEDZENIA I EWENTUALNIE DO SPANIA ORAZ ICH CZĘŚCI	5,6	1,2
'8421	WIRÓWKI, SUSZARKI, URZĄDZENIA FILTRUJĄCE, CZYSZCZĄCE DO CIECZY I GAZÓW	5,5	1,1
'3920	INNE PŁYTY, ARKUSZE, FOLIE, ITP. Z INNYCH TOWRZYW SZTUCZNYCH	5,4	1,1
'3926	ARTYKUŁY Z TWORZYW SZTUCZNYCH, POZOSTAŁE	5,2	1,1
'3921	PŁYTY, ARKUSZE, BŁONY, FOLIE, TAŚMY Z TWORZYW SZTUCZNYCH, POZOSTAŁE	5	1

Główne towary importowane z Białorusi do Polski w I kwartale 2021 r.:

- **przemysł drzewno-papierniczy** +33,6% (98,7 mln USD, 25% udziału w imporcie).
- **produkty mineralne** +172% (85,2 mln USD, 21% udziału w imporcie).
- **produkty przemysłu chemicznego** +0,9% (60,4 mln USD, 15% udziałem w imporcie).
- **wyroby metalurgiczne** +29% (50,7 mln USD, 12,8 udziału w imporcie).
- dodatnia dynamika importu dla wyrobów przemysłu elektromaszynowego +29% (50,7 mln USD), wyrobów ceramicznych +22% (12,6 mln USD), wyrobów przemysłu lekkiego +50,8% (10 mln USD).

Kod	Opis	2021 r. III [mln USD]	Udział 2021 [%]
'2710	OLEJE ROPY NAFTOWEJ NIESUROWE, BENZYNA, NAFTA, OLEJE NAPĘDOWE, OPAŁOWE, INNE	62,7	15,8
'4410	PŁYTY WIÓROWE I DREWNOPOCHODNE, RÓWNIEŻ AGLOMEROWANE	39,4	10
'3104	NAWOZY POTASOWE	21,3	5,4
'9403	POZOSTAŁE MEBLE (BEZ MEBLI DO SIEDZENIA I LEKARSKICH) I ICH CZĘŚCI	14,1	3,6
'4412	SKLEJKA, PŁYTY FORNIROWANE I PODOBNE DREWNO WARSTWOWE	13,3	3,4
'4407	DREWNO PRZETARTE LUB STRUGANE WZDŁUŻNIE, SKRAWANE, STRUGANE O GRUBOŚCI POWYŻEJ 6 MM.	13,1	3,3
'3105	NAWOZY MINERALNE LUB CHEMICZNE WIELOSŁADNIKOWE, ZAWIERAJĄCE AZOT, FOSFOR I POTAS	12,5	3,2
'4401	DREWNO OPAŁOWE: POLANA, OKRĄGLAKI, GAŁĘZIE, WIĄZKI, SZCZAPY, WIÓRY	10,3	2,6
'4411	PŁYTY PILŚNIOWE	10,2	2,6
'2711	GAZY ZIEMNE I INNE WĘGLOWODORY GAZOWE	9,9	2,5
'9401	MEBLE DO SIEDZENIA I EWENTUALNIE DO SPANIA ORAZ ICH CZĘŚCI	9,8	2,5
'7214	SZTABY, PRĘTY ZE STALI NIESTOPOWEJ, KUTE, WALCOWANE, CIĄGNIONE, WYCISKANE NA GORĄCO	9,4	2,4
'7217	DRUT Z ŻELIWA LUB ZE STALI NIESTOPOWEJ	8,6	2,2
'8701	CIĄGNIKI	7,8	2
'7213	SZTABY I PRĘTY WALCOWANE NA GORĄCO ZE STALI NIESTOPOWEJ	6,9	1,8
'7306	RURY, PRZEWODY RUROWE I PROFILE Z OTWARTYM SZWEM LUB NITOWANE	6,6	1,7
'8603	WAGONY OSOBOWE I TOWAROWE (KOLEJOWE I TRAMWAJOWE) Z WŁASNYM NAPĘDEM	6,1	1,5
'2304	MAKUCHY I INNE POZOSTAŁOŚCI STAŁE Z EKSTRAKCI OLEJU SOJOWEGO	5,9	1,5
'8605	WAGONY PASAŻERSKIE, BAGAŻOWE, POCZTOWE BEZ WŁASNEGO NAPĘDU	5,8	1,5

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

'7209	WYROBY WALCOWANE NA ZIMNO, PŁASKIE Z ŻELIWA LUB ZE STALI NIESTOPOWEJ	5,7	1,4
'3909	ŻYWICE AMINOWE, FENOLOWE I POLIURETANY W FORMACH PODSTAWOWYCH	5,1	1,3

Wg. Białoruskiego Komitetu Statystycznego (Belstat) w 2020 r. polska była jednym z największych partnerów handlowych Białorusi. Białoruskie statystyki wskazują, że w 2020 r. Polska była największym importerem białoruskich towarów oraz trzecim (wartość 1.23 mld USD) eksporterem towarów (nr.1 Chiny: 3.75 mld USD, nr. 2 Niemcy: 1.6 mld USD).

Obroty handlowe w 2020 r.

W 2020 r. polsko-białoruskie obroty handlowe odnotowały spadek o 8,2% do poziomu 2,98 mld USD, w tym polski eksport 1,82 mld USD (-5%) , a import spadł o 12,7% (1,16 mld USD). Jeszcze po I kwartale 2020 r. odnotowaliśmy ponad 10% wzrost polskiego eksportu na Białoruś. Po I półroczu 2020 r. spadek polsko-białoruskiej wymiany handlowej to aż 17% (1,33 mld USD). Po 9 miesiącach 2020 r. odnotowaliśmy spadek polsko-białoruskich obrotów handlowych o 11,8% (2,12 mld USD), **w tym spadek polskiego eksportu o 4,6%** (1,31 mld USD) i spadek importu z Białorusi o 21,5% (809,5 mln USD).

Ujemna dynamika polsko-białoruskich obrotów handlowych w 2020 roku była prawdopodobnie wynikiem, między innymi, coraz słabszej kondycji białoruskiej gospodarki a w rezultacie ograniczenia możliwości importowych tego rynku. **Białoruska gospodarka od początku roku 2020 znajdowała się w recesji głównie z powodu znacznej redukcji dostaw rosyjskiej ropy do białoruskich rafinerii, a także kryzysu, który gwałtownie pogłębiał się w ostatnich miesiącach wskutek pandemii COVID-19.** Pandemia negatywnie wpłynęła na wiele branż białoruskiej gospodarki takich jak: turystyka, gastronomia, transport, handel.

Główne towary eksportowane z Polski w 2020:

- **wyroby przemysłu elektromaszynowego** -4.3% (710 mln USD, 39% udziału w eksporcie) główne towary: części taboru kolejowego, wagony kolejowe, przekształtniki, urządzenia mleczarskie, prasy do płyt wiórowych/budowlanych, piece indukcyjne, silniki prądu przemiennego, prasy do belowania słomy.
- **wyroby przemysłu chemicznego** -1,6% (377 mln USD, 20% udziału w eksporcie); towary: leki, krew ludzka, kit szklarski.
- **artykuły rolno-spożywcze** -5,4% (285,6mln USD, 15,7% udziału w eksporcie); towary: gruszki, grzybnia, kwiaty cięte, chryzantemy, truskawki świeże.
- **wyroby metalurgiczne** -5,3% (161,3 mln USD, 8,9% udziału w eksporcie); towary: art. z żeliwa i stali, oprawy, okucia do mebli i budynków, art. z aluminium, cynk niestopowy.

Kod	Opis	2020r. [mln USD]	Udział 2020 [%]
'8607	CZĘŚCI LOKOMOTYW I TABORU KOLEJOWEGO ORAZ TRAMWAJOWEGO	94,1	5,2
'0808	JABŁKA, GRUSZKI I PIGWY ŚWIEŻE	80,1	4,4
'8504	TRANSFORMATORY ELEKTRYCZNE, PRZEKSZTAŁTNIKI I WZBUDNIKI	44,4	2,4

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

'8603	WAGONY OSOBOWE I TOWAROWE (KOLEJOWE I TRAMWAJOWE) Z WŁASNYM NAPĘDEM	36,5	2
'4811	PAPIER, TEKSTURA, WATA CELULOZOWA, WSTĘGI Z WŁÓK IEN CELULOZY	35,8	2
'3004	LEKI ZŁOŻONE PRZYGOTOWANE DO SPRZEDAŻY DETALICZNEJ	34,8	1,9
'8708	CZĘŚCI I AKCESORIA SAMOCHODÓW	32,4	1,8
'8433	MASZYNY ŻNIWNE, OMŁOTOWE, PRASY DO SŁOMY, KOSIARKI, SORTOWNIKI	31,8	1,7
'0602	ROŚLINY ŻYWE, SADZONKI, ZRAZY I GRZYBNIA	23,7	1,3
'0811	OWOCE ZAMROŻONE	23,5	1,3
'3920	INNE PŁYTY, ARKUSZE, FOLIE, ITP. Z INNYCH TOWRZYW SZTUCZNYCH	23,2	1,3
'8302	OPRAWY, OKUCIA, ITP. METALOWE WYROBY	22,8	1,3
'8544	IZOLOWANE DRUTY, KABLE, INNE PRZEWODY ELEKTRYCZNE	22,3	1,2
'8421	WIRÓWKI, SUSZARKI, URZĄDZENIA FILTRUJĄCE, CZYSZCZĄCE DO CIECZY I GAZÓW	22,2	1,2
'0710	WARZYWA ZAMROŻONE	20,1	1,1
'8479	POZOSTAŁE MASZYNY I URZĄDZENIA MECHANICZNE	19,6	1,1
'3923	ARTYKUŁY DO TRANSPORTU, PAKOWANIA I ZAMKNIĘCIA Z TWORZYW SZTUCZNYCH	17,7	1
'8536	APARATURA ELEKTRYCZNA DO PRZEŁĄCZANIA I ZABEZPIECZANIA OBWODÓW ELEKTRYCZNYCH DO NAPIĘĆ <=1000 V.	17,6	1
'8434	DOJARKI MECHANICZNE I URZĄDZENIA MLECZARSKIE	17,3	1
'2917	KWASY POLIKARBOKSYLOWE, ICH BEZWODNIKI, HALOGENKI, NADTLENKI I NADTLENOKWASY	17,1	0,9
'4810	PAPIER I KARTON POWLEKANY, TAKŻE BARWIONY LUB Z NADRUKIEM	17	0,9
'8537	TABLICE, PANELE, KONSOLE, PULPITY DO STEROWANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ	16,5	0,9
'3002	KREW LUDZKA; KREW ZWIERZĘCA, SZCZEPIONKI, TOKSYNY, ITP.	15,8	0,9
'3926	ARTYKUŁY Z TWORZYW SZTUCZNYCH, POZOSTAŁE	15,8	0,9
'8716	PRZYCZEPY, NACZEPY; INNE POJAZDY BEZ NAPĘDU MECHANICZNEGO; ICH CZĘŚCI	15,7	0,9
'8481	ARMATURA DO RUR, KOTŁÓW, ZBIORNIKÓW, ZAWORY REDUKCYJNE I STEROWANE TERMOSTATYCZNIE	15,2	0,8
'9401	MEBLE DO SIEDZENIA I EWENTUALNIE DO SPANIA ORAZ ICH CZĘŚCI	14	0,8
'7326	POZOSTAŁE ARTYKUŁY Z ŻELIWA LUB STALI	13,9	0,8
'3402	ORGANICZNE ŚRODKI POWIERZCHNIOWO CZYNNE (OPRÓCZ MYDŁA), ŚRODKI CZYSTOŚCI	13,5	0,7
'8501	SILNIKI ELEKTRYCZNE I PRĄDNICE (BEZ ZESPOŁÓW PRĄDOTWÓRCZYCH)	12,8	0,7

Najważniejsze grupy towarowe w imporcie z Białorusi w 2020 r.:

- **przemysł drzewno-papierniczy** +3% (292,6 mln USD, 25% udziału w imporcie).
- **produkty przemysłu chemicznego** -20,9% (208,2 mln USD, 20,9% udziałem w imporcie).
- **produkty mineralne** -56,3% (157,5 mln USD, 13,5% udziału w imporcie).
- **wyroby przemysłu elektromaszynowego** +31% (152,6 mln USD, 12,1 % udziału w imporcie): sztaby i pręty z żeliwa i stali.

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

- dodatnia dynamika importu dla art. rolno-spożywczych (+58%), wyrobów przemysłu lekkiego (+40%).

Kod	Opis	2020r. [mln USD]	Udział 2020 [%]
'2710	OLEJE ROPY NAFTOWEJ NIESUROWE, BENZYNA, NAFTA, OLEJE NAPĘDOWE, OPAŁOWE, INNE	84,8	7,3
'3104	NAWOZY POTASOWE	77,6	6,7
'4410	PŁYTY WIÓROWE I DREWNOPOCHODNE, RÓWNIEŻ AGLOMEROWANE	76,7	6,6
'4407	DREWNO PRZETARTE LUB STRUGANE WZDŁUŻNIE, SKRAWANE, STRUGANE O GRUBOŚCI POWYŻEJ 6 MM.	60,2	5,2
'8603	WAGONY OSOBOWE I TOWAROWE (KOLEJOWE I TRAMWAJOWE) Z WŁASNYM NAPĘDEM	51,8	4,4
'4401	DREWNO OPAŁOWE: POLANA, OKRĄGLAKI, GAŁĘZIE, WIĄZKI, SZCZAPY, WIÓRY	44,5	3,8
'9403	POZOSTAŁE MEBLE (BEZ MEBLI DO SIEDZENIA I LEKARSKICH) I ICH CZĘŚCI	41,7	3,6
'3105	NAWOZY MINERALNE LUB CHEMICZNE WIELOSKŁADNIKOWE, ZAWIERAJĄCE AZOT, FOSFOR I POTAS	39,6	3,4
'4411	PŁYTY PILŚNIOWE	36	3,1
'9401	MEBLE DO SIEDZENIA I EWENTUALNIE DO SPANIA ORAZ ICH CZĘŚCI	36	3,1
'8605	WAGONY PASAŻERSKIE, BAGAŻOWE, POCZTOWE BEZ WŁASNEGO NAPĘDU	35,9	3,1
'4412	SKLEJKA, PŁYTY FORNIROWANE I PODOBNE DREWNO WARSTWOWE	28,6	2,5
'7217	DRUT Z ŻELIWA LUB ZE STALI NIESTOPOWEJ	26	2,2
'7214	SZTABY, PRĘTY ZE STALI NIESTOPOWEJ, KUTE, WALCOWANE, CIĄGNIONE, WYCISKANE NA GORĄCO	25,1	2,2
'2523	CEMENT PORTLANDZKI, GLINOWY, ŻUŻŁOWY, ANHYDRYTOWY, INNE, KLINKIER	23,9	2,1
'2711	GAZY ZIEMNE I INNE WĘGLOWODORY GAZOWE	22,1	1,9
'7213	SZTABY I PRĘTY WALCOWANE NA GORĄCO ZE STALI NIESTOPOWEJ	19,4	1,7
'7306	RURY, PRZEWODY RUROWE I PROFILE Z OTWARTYM SZWEM LUB NITOWANE	16,8	1,4
'1514	OLEJ RZEPAKOWY, RZEPIKOWY, GORCZYCOWY I ICH FRAKCJE	15,4	1,3
'3909	ŻYWICE AMINOWE, FENOLOWE I POLIURETANY W FORMACH PODSTAWOWYCH	14,8	1,3
'8701	CIĄGNIKI	14	1,2
'0811	OWOCE ZAMROŻONE	13,4	1,2
'2712	WAZELINA; PARAFINA, WOSKI MINERALNE	13,3	1,1
'3102	NAWOZY AZOTOWE	13,2	1,1
'2304	MAKUCHY I INNE POZOSTAŁOŚCI STAŁE Z EKSTRAKCI OLEJU SOJOWEGO	12,7	1,1
'5603	WŁÓKNINY	12,1	1
'8544	IZOLOWANE DRUTY, KABLE, INNE PRZEWODY ELEKTRYCZNE	10,8	0,9
'7019	WŁÓKNA SZKLANE (WŁĄCZNIE Z WATĄ SZKLANĄ) ORAZ ARTYKUŁY Z NICH	10,5	0,9
'3925	ARTYKUŁY BUDOWLANE Z TWORZYW SZTUCZNYCH, GDZIE INDZIEJ NIEWYMIENIONE	9,9	0,9

Obroty handlowe w latach 2017-2019

- W latach 2017-2019 miał miejsce stały wzrost polskiego eksportu na Białoruś - w 2017 wzrost obrotów o 18% (2,55 mld USD), w tym polski eksport wzrósł o 9,4% (1,48 mld USD), polski import wzrósł o 33,6% (1.72,1 mln USD).
- W 2018 r. obroty handlowe wzrosły o 23% (3,14 mld USD), w tym polski eksport wzrósł o 15% (1,7 mld USD), polski import wzrósł o 34% (1.441,2 mld USD).
- W 2019 r. obroty handlowe wzrosły o 3,5% (3,25 mld USD), w tym polski eksport wzrósł o 12,7 % (1,91 mld USD), a import spadł o -7,4% (1,33 mld USD).

Polskie firmy na Białorusi

Wg danych NBP polskie BIZ w BY na koniec 2019 r. wyniosły 136,1 mln USD (a wg szacunków białoruskich – 150 mln USD). Na Białorusi zarejestrowanych jest 500 firm z polskim kapitałem, z czego ok. 380 rzeczywiście działa.

Polscy inwestorzy na Białorusi działają m.in. w sektorach: budowlanym, meblarskim, artykułów budowlanych i wykończeniowych (np. Atlas, Śnieżka), bankowym, IT, spożywczym, wyrobów z tworzyw sztucznych, odzieżowym. Na Białorusi inwestują m.in. UNIBEP, ATLAS-Tajfun, Trasko Inwest (budownictwo i produkcja materiałów budowlanych), Black-Red-White i Szynaka Meble, Gabi, DelCOM40, POLIPOL, ADPOL (meblarstwo), INCO-FOOD (przetwórstwo produkcji rolniczej), TINES (infrastruktura kolejowa), LPP (właściciel Reserved, House i Cropp), Big Star (branża odzieżowa).

Przykłady inwestycji

- **Trasko Inwest** - jedna z większych polskich firm budowlanych, aktywnie działająca na rynkach wschodnich (Rosja, Białoruś, Ukraina). 3 kwietnia 2019 r., w Brześciu, na terenach położonych nieopodal portu lotniczego Brest włączonych do Wolnej Strefy Ekonomicznej odbyło się uroczyste zakończenie budowy i przekazanie obiektu administracyjnego oraz zakładu produkcji lakierów, emalii i glazur. Głównym wykonawcą obiektu była polska firma Trasko-Inwest, specjalizująca się w budowie wielkopowierzchniowych budynków przemysłowych, magazynów i centrów logistycznych. Aktualnie Trasko Inwest buduje duże centrum handlowe w Mińsku.
- **CDRL (Cocodrillo)** długoterminowe przedsięwzięcie inwestycyjne realizowane przez CDRL S.A.; polega na przejęciu pakietu większościowego (74,9%) w białoruskiej spółce DPM Sp. z o.o. w Mińsku (wcześniejsza nazwa: Handlowo-Przemysłowa Grupa West Ost Union Sp. z o.o.). Jest to podmiot, który generuje ponad 65 mln USD przychodów i powyżej 2 mln USD EBITDA. Grupa DPM Sp. z o.o. posiada podobną ofertę produktową jak CDRLS.A., sprzedaje akcesoria dla dzieci (odzież, obuwie, żywność, kosmetyki, zabawki, meble). Przejęta Spółka dysponuje na terenie Białorusi siecią 46 sklepów, z czego 17 w samym Mińsku. Transakcja ta spowodowała, że blisko dwukrotnie zwiększył się potencjał CDRL S.A. Wartość inwestycji zgłoszona do ubezpieczenia przez CDRL S.A. wynosi równowartość w PLN kwoty 5,3 mln USD (stanowi ona łączną cenę zakupu pakietu 74,9 % udziałów w białoruskiej spółce, nabytych od czterech osób fizycznych i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju).

- **Grupa Szynaka Meble** – na terenie SSE „Grodnoinvest” w miejscowości Smorgonie (Obwód Grodzieński) uruchomiła zakład produkcyjny OOO „Szynaka Meble Bel”, która jest spółką-córką inwestora Szynaka Meble. Jest to zakład dla podzespołów do produkcji mebli w Polsce. Projekt „Stworzenie wieloprofilowej produkcji mebli”, przewiduje uruchomienie nowoczesnej produkcji mebli do lokali mieszkalnych (salonów, jadalni, sypialni, pokoi dziecięcych, biur, etc.), o różnych kategoriach cenowych (od klasy ekonomicznej do premium). Produkcja odbywa się na terenie obiektów produkcyjnych przedsiębiorstwa „Smorgońska Nadzieja”. Wartość całej inwestycji Grupy wynosi 11 mln EUR. Wybór lokalizacji pod inwestycję Grupy Szynaka Meble uwarunkowany był bliskością dostaw surowca produkcyjnego od firmy IOOO „Kronospan”, również działającej w oparciu o specjalną strefę ekonomiczną SSE „Grodnoinvest”. Kooperacja w ramach klastra meblarskiego w SSE „Grodnoinvest” ma umożliwić zwiększenie poziomu obróbki drewna i tym samym produkcji konkurencyjnych wyrobów o wysokiej wartości dodanej; białoruska firma Grupy Szynaka Meble planuje eksportować nawet 80% miejscowej produkcji – wśród najważniejszych kierunków eksportu wymienia się Niemcy, Francję, Wlk. Brytanię, USA, Rosję, Turcję i Ukrainę.
- **GABI-JERCZYŃSCY SP. J.** - GABI meble buduje duży zakład produkcyjny w Wolnej Strefie Ekonomicznej Grodno-Invest tzw. green field.
- **ATLAS-Tajfun** - producent chemii budowlanej. Firma działa na rynku białoruskim od 1998 roku, zlokalizowana w Grodnie, na terenie strefy ekonomicznej.
- **Unibep S.A** – działa w branży budowlanej. Realizacje szeregu projektów hotelowych i rekreacyjno-sportowych.
- **DelCOM40** – działa w branży meblarskiej, w fabryce w strefie ekonomicznej Gomel, gdzie produkowane są materace i meble, głównie dla Ikea.

Polscy przedsiębiorcy odnotowują, że w ostatnich latach poprawiła się jakość obsługi zagranicznych inwestorów w SSE oraz innych instytucjach odpowiedzialnych za pracę z zagranicznym inwestorem. Po trudnym roku 2020 i wielu niewiadomych które przyniosła pandemia COVID-19 w 2021 r. **obserwowany jest wzrost zainteresowania polskich przedsiębiorców możliwościami wejścia na rynek białoruski.**

Białoruskie firmy w Polsce

W Polsce działa 2598 spółek, w których jednym z udziałowców jest białoruska firma lub osoba fizyczna posiadająca białoruskie obywatelstwo. Trudno oszacować ile z nich działa aktywnie, a ile istnieje jedynie formalnie. Najwięcej jest skupionych w województwie mazowieckim 1351 (z tego 1143 w Warszawie), podlaskim 307, lubelskim 194, dolnośląskim 126 firm.

W 2020 r. zarejestrowanych zostało 496 firm z kapitałem białoruskim działających w Polsce. W 2019 r. było to 517 firm, a 2018 r. 396 firm. Najwięcej firm działają w branży transportu drogowego towarów 305, robót budowlanych 190, sprzedaży hurtowej (bez specjalizacji) 128 firm.

Interesy w Polsce mają m.in. takie duże białoruskie firmy jak:

- **Grodno Azot** – handel z Polską nawozami sztucznymi;
- **Bellesbumprom i Bellesexport** – drewno, meble, biomasa;

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

- Clever Logistic Sp. z o.o - wsparcie eksporterów oraz importerów w wymianie handlowej między polską i Białorusią w zakresie transportu (drogowego całopojazdowego, drogowego drobnicowego, kolejowego, multimodalnego oraz intermodalnego, lotniczego).
- **Biełaz** – dostawy specjalistycznych części z PL (firma Seco/Warwick ze Świebodzina specjalizująca się w produkcji pieców do hartowania stali, która współpracuje z fabryką na Białorusi już od 2012 roku. specjalistyczny piec rolkowy Seco/Warwick wykorzystywany będzie do obróbki cieplnej łożysk tworzonych dla olbrzymich wywrotek przewożących wielotonowe ładunki w kopalniach odkrywkowych).
- **Beloil Polska Sp. z o.o.** jest ogniwem łączącym polskich konsumentów produktów naftowych i białoruskie rafinerie. Beloil Polska jest dostawcą najwyższej jakości produktów naftowych. Spółka sprzedaje głównie olej napędowy produkcji OAO „Rafineria Mozyrska” i OAO „Naftan” o zawartości siarki max 10 ppm, który odpowiada europejskiej normie EN-590 oraz gaz płynny produkcji OAO „Rafineria Mozyrska” i RUP „Zjednoczenie Produkcyjne „Belorusneft – (Białoruskie Zakłady Przetwórstwa Gazu w Rzeczycy).

Program Poland. Business Harbour

- Start programu - wrzesień 2020 r..
- Tworzony przez KPRM – GovTechPoland, Ministerstwo Rozwoju, PAIH, StartHub Poland, przy współpracy MSZ i MF.
- Oferta relokacji dla firm jako monoblok, startupów oraz indywidualanych inżynierów ICT, programistów i koderów.
- Wykonawcą programu jest Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A. która może współpracować z wybranymi przez siebie podmiotami.
- Partnerami programu są także polskie firmy informatyczne, poszukujące inżynierów IT, parki technologiczne, organizacje przedsiębiorców, SSE oraz firmy konsultingowe.
- Udział w programie jest bezpłatny.
- MSZ uruchomił nowy rodzaj wizy krajowej D23 (z adnotacją PBH), na podstawie której uczestnicy programu i ich rodziny mogą przebywać na terenie Polski do roku i od razu podjąć zatrudnienie.
- Ułatwienia w zakresie podejmowania pracy przez obywateli białoruskich biorących udział w programie PBH (Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 20 listopada 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz.U. z 2020 r., poz.2081) dodało poniższe grupy cudzoziemców zwolnionych z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę:
  - zwolnieni z wymogu uzyskania zezwoleń na pracę zostali również uczestnicy nowego, rządowego programu Poland. Business Harbour – w szczególności specjaliści IT, mający problemy z wykonywaniem swojego zawodu na Białorusi ze względu na wprowadzane w tym kraju utrudnienia dla funkcjonowania sektora IT.
- Ułatwienia, które pozwalają obywatelom białoruskim zakładać w Polsce działalność gospodarczą w Polsce na zasadach analogicznych jak obywatele Polski. Sposobem identyfikacji beneficjentów jest adnotacja „Poland Business Harbour” na wizie.
  - na podstawie art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1252), Szef Kancelarii Prezesa Rady

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministrów publikuje wykaz programów wsparcia dla cudzoziemców w zakresie podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

<https://www.gov.pl/web/premier/wykaz-programow-wsparcia-cudzoziemcow>

W ramach programu **Poland. Business Harbour** odnotowano:

- ponad **1 400** zgłoszeń telefonicznych,
- ponad **2 100** zgłoszeń mailowych,
- **43 aktywne** projekty inwestycyjne obsługiwane przez PAIH,
- **25 zakończonych o łącznej wartości 63 mln EUR, deklarowane zatrudnienie 1700**. Liczba firm zarejestrowanych już w Polsce jest wyższa, ale z uwagi na wciąż trwający proces relokacji nie są wykazywane jako projekty zakończone,
- **20 innowacyjnych startupów** zakwalifikowanych do programu mentorskiego SHP,
- ok. 30 startupów skorzystało z programu Softlanding,
- **3 200** rekomendacji wizowych wystawionych przez PAIH (**1 - 400 osób/ firmę**),
- ponad **10 881** wiz wystawionych z oznaczeniem PBH (dane MSZ za okres 10.08.2020 – 25.05.2021).

Tranzyt

Na rok 2021 z Polska ma uzgodnionych na zasadach wzajemności taką samą liczbę przewozów (205 000), z czego:

- **187.000 zezwoleń ogólnych** (ważne są na przewozy dwustronne, tranzytowe oraz na przekazy do/ krajów trzecich jeżeli następuje tranzytowanie kraju rejestracji pojazdu naturalna droga tranzytową, np. przewoźnik białoruski może na ich podstawie wykonać przewozy Rosja – polska, a przewoźnik polski – przewozy Europa Zachodnia – Białoruś);
- **11.000 zezwoleń tranzytowych**;
- **7.000 do/z krajów trzecich** (tylko jeżeli naturalna droga tranzytu nie przebiega przez kraj rejestracji pojazdu (np. dla przewoźnika białoruskiego na przewozy Polska- Czechy, dla przewoźnika polskiego na przewozy Białoruś – Ukraina).

Opr. Anna Zwierzchowska.

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii

14 czerwca 2021 r.